

نژاد و ملیت‌های افغانستان

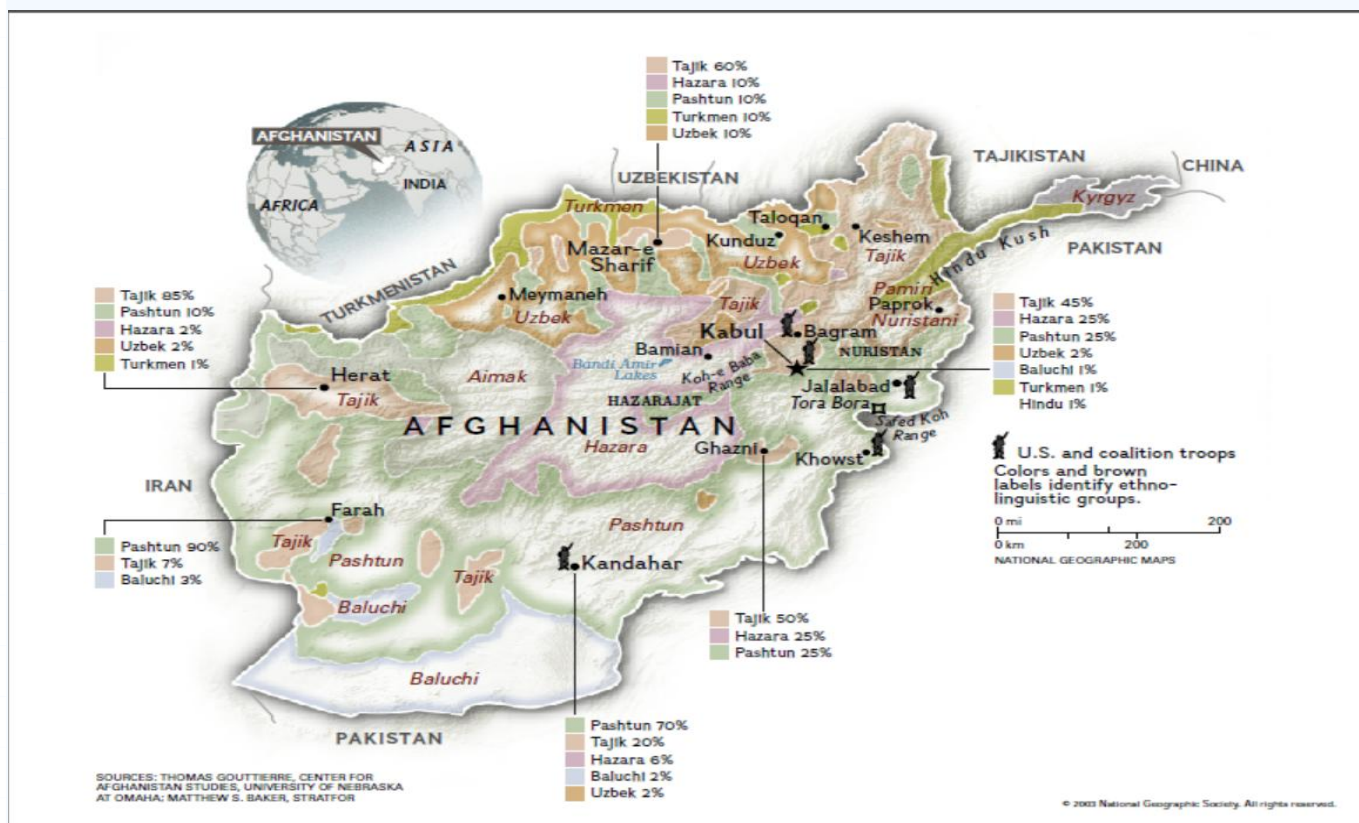
بخش اول

نژاد افغانها

نژادی ملت افغانستان عبارتند از: آریائی سفید شامل ترک هزاره سکه پشتون تاجیک از بیک ترکمن و غیره و از نژاد زرد مغل از نژاد سامی شامل عرب و از چندین ژنه قزاق می باشد. از اینکه افغانستان سر را تمدن چین و هند قرار دارد بدین منظور همیشه اقوام آسیای مرکزی به این کشور تهاجم نموده بلاخره در هندوستان برای مدت حکومت نموده توسط اقوام تازه وارد تمدن آنها سقوط نموده است. هر قوم و نژاد که داخل این خاک شده با باشندگان قبلی در آمیزش در آمده نسلهای جدید را بمیان آورده اند.

ملیت‌های افغانستان

در مجموع تا اکنون 55 ملیت ساکن افغانستان میباشند. در مجموع پنج ملیت در اکثریت قرار داشته سایر ملیتها را تحت تاثیر خود در آورده اند. ملیت‌های که تعداد نفوس آنها زیاد اند عبارتند از پشتونها، تاجیکها، ترک تبار (هزاره، ازبک، ترکمن، قزاق اویماق) می باشند. تعداد از ملیت‌های که شناسائی شده اند عبارتند از پشتون، هزاره، ازبک، تاجیک، ترکمن، شادی باز، گوارباتی، طاهری، عرب، قزلباش جوگی، تایمنی، براهوایی، گوجار، تیرابی، سیگ، موری، مغول، مونجانی، شیخ محمدی، زوری، قرقیز، اشکاشمی، شیغنانی، بهودی، جت، قیچاق، سنگلیچی، قارلیق، تیموری، پیکراغ، روشانی، فارسی، فیروز کوهی، میش مست، قزاق، واخی، جمشیدی، غوربت، پاراچی، نورستانی ایماق، ملیکی، وانگ والا، موری، بلوچ، جلالیتاتار، کوتانا، هندو بلوچ، پشه‌یی، نورستانی، اسماری (گجر)، قزلباشها، مغل، عرب (سامی) ... میباشند. تاجیکها بیشتر در نیمه شمالی کشور و در تمام کشور پراکنده اند و هزاره‌ها در مناطق مرکزی کشور زندگی می‌کنند، همچنین پشتون‌ها در نیمه جنوبی غربی و جنوب شرقی کشور زندگی می‌کنند. قوم بلوچ در جنوب باختری، قوم‌های ازبک و ترکمن در شمال، و اقوام نورستانی و پشه‌یی در مناطق مرکزی و شرقی کشور به سر می‌برد. طی بررسی‌های که در سالهای ۲۰۰۴-۲۰۱۲ صورت گرفت چنین وانمود گردیده که نفوس افغانستان از چنین ترکیب ساخته شده است.

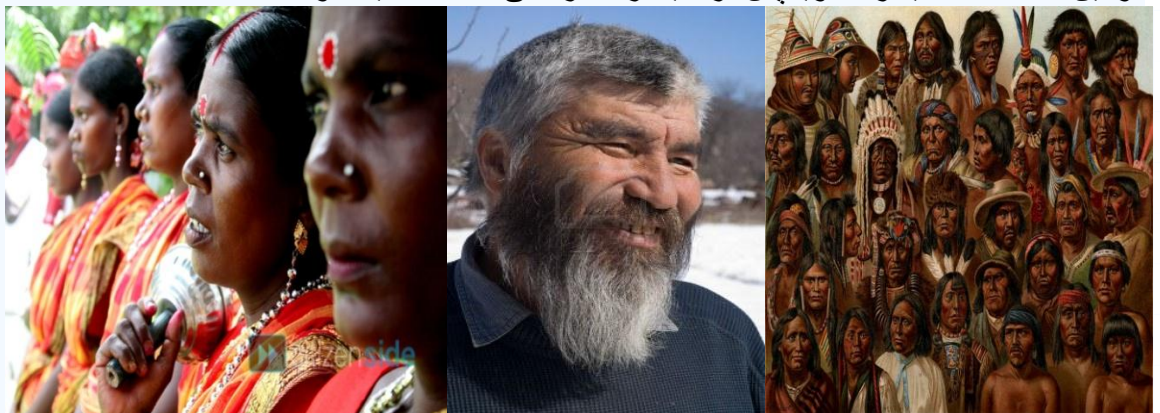
۱. پشتونها ۴۲ فیصد حدود ۱۶ میلیون
۲. تاجیکها ۲۹ فیصد ۷ میلیون
۳. هزاره ۹ فیصد
۴. ازبک ۹ فیصد
۵. ایماق ۴ فیصد
۶. ترکمن ۳ فیصد
۷. بلوچ ۲ فیصد

۸. دیگر اقوام ۴ فیصد شامل پشه‌ای نورستانی، پامیری مغل عرب پامیری، برائی گجاری، هندو سگ و غیره میباشد.

حدود دومیلیون سال قبل انسان در قسمت شرقی افریقا تکامل یافته است که بنام *Homo habilis* یاد می‌گردد. حدود ۱,۸ میلیون سال قبل نوع انسان دیگر بنام *Homo erectus* یاد می‌گردد که ابروی پیش برآمده و روی بزرگ داشت به تکامل می‌رسد. و 1.5 میلیون سال قبل این انسانها در اروپا و آسیا هجرت نمودند. پس از آن طبیعت و مواد غذایی که در آن نواحی پیدا میشد به آنها رنگ جلد شکل قد داده است. در هر محل که آفتاب زیاد داشته مردم آن مو سیاه و جلد سیاه را بخود گرفته است. در محلات که مقدار ویتامین دی ای را کم بدست آورده اند مو زرد چشمان سبز جلد سفید را بخود گرفته است. درینصورت منشع مردم موی زرد چشم سبز کشورهای سکندناوی روسیه سفید منشع مردمان چشم سیاه موی سیاه قفقاز و آسیای مرکزی نژاد سیاه پوست افریقا نژاد زرد چین منگولیا و آسیای شرقی نژاد سرخ پوست آمریکا می باشد. انسانهای *Archaic Homo sapiens* که شامل (*H. heidelbergensis*, *H. rhodesiensis* and *H. neanderthalensis*) میباشد از انسانهای هومو ارکتوس افریقا تکامل یافته است. اولین انسانها در افغانستان نییادرتال بوده است. در چند تصویر دیده میشود.

دومین نسل که با نییادرتال ویا پس از نییادرتال زندگی داشتند اندیانا بوده است.

پس از این مردم ممکن در اویدها سرازیر شدند و پس از آن آریائی ها. البته آریائی ها کنار چین ترکها قزاقها ازبکها هزاره در کنار غربی و جنوب غربی آسیای میانه ایماقها پشتونها تاجکان بلوچها سکها ماد ها زندگی داشتند که به افغانستان هجوم بردند. پس از چندی نسل یونانیان اعراب و مغل نیز علاوه گردید. و از این انسانها نسل های جدید بمیان آمد که در نفوس کنونی دیده میشود. قابل ذکر است غذا مناسب و خوب صدفیصد بالای زیبایی تاثیر دارد که

ارثی نیست کسبی است. هر قوم که در ناز نعمت زندگی کند زیبا بار می آید. در طبیعت انسان یک خاصیت را کسب نموده در هفت نسل به ارث تبدیل میشود. انسان طبیعتاً میتواند ۵۰ فیصد خاصیتها را از محیط کسب کند.

مردم جهان از پنج نژاد ساخته شده است.

۱. نژاد سفید: حامی سامی و آریائی.
۲. نژاد سیاه نگریتو ملانزی خوی خوی و سیاه استرالیا می باشد.
۳. نژاد زرد مغل چین و هندو چین جاپانی کره ای تبتی مالائی پلی نزی مائوری اسکیمو
۴. نژاد سرخ پوست یا اندینا
۵. نژاد هندی یا دراویدی

تاریخچه ملیتهای افغانستان

کاوش و حفاری های که توسط لویی دوبری و دیگران در سال ۱۹۶۶ در دره کر صورت گرفت. توانستند در آن ۸۰۰ ادوات سنگی همراه با یک قطعه استخوان تمپورال راست نئاندرتال کشف نمایند، این استخوانها و سنگها نشان می دهد که انسان های اولیه حداقل از ۵۰۰۰۰ سال پیش در آنچه در حدود اربعه افغانستان حاضر زندگی می کردند. این انسانها به کشاورزی آشنا بودند. یعنی اولین کشاورزان و دامداران بودند که با ابزار ساده کشاورزی می نمودند. طبق حفاریات در چندین محل آثار و سنگهای از انسانهای اندو گونس دیده شده است. طبق کاوشهای فرانسویان در کناره های دریای آمو بیشتر از ۲۰۰۰۰ سال قبل انسانها زندگی داشتند. بدین معنی که با زراعت آشنا بودند. زیرا پس از اینکه انسانها زراعت را شناختند در کنار دریا می زیستند. هکذا نظریات وجود دارد که آریها در مراحل ابتدائی در دامنه های هندوکش زندگی داشتند پس از آشنائی با کشاورزی در کنار رودها می زیستند پس از اینکه نفوش شان از دیاد یافت به شهر سازی آغاز نمودند. اولین شهر پرنفوس افغانستان شهر بلخ یا بخدی است که توسط آریایها اعمار گردیده بود

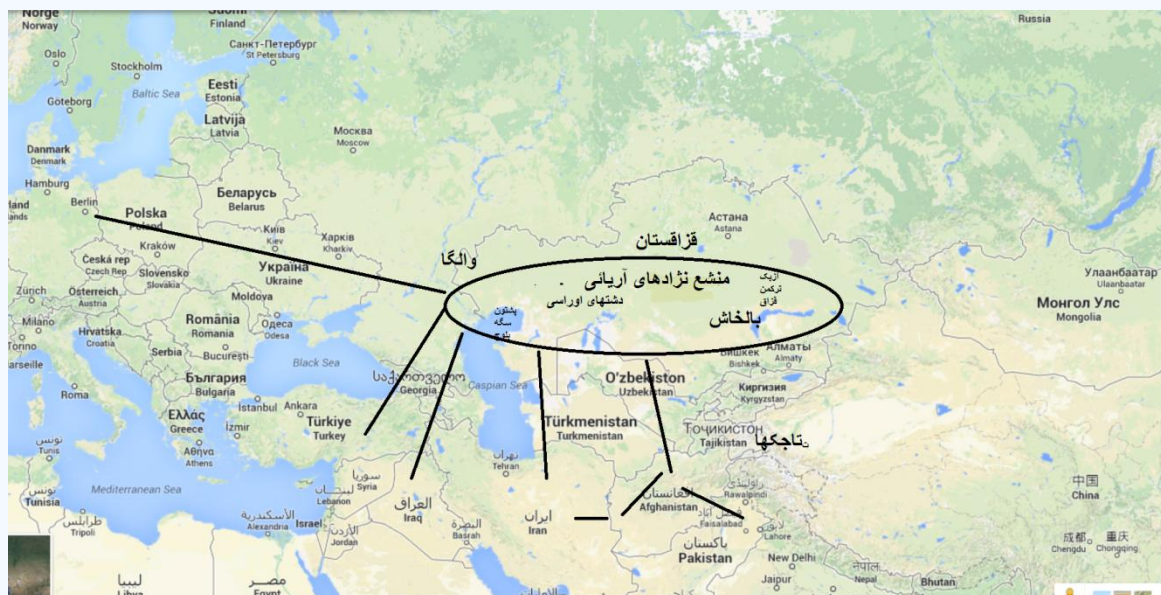
الف. مردم بومی یا اصلی افغانستان

اینکه که قبل از آریها علاوه بر نئاندرتال و اندوگونس کی ها در افغانستان زندگی داشتند تا اکنون دقیق نیست. ولی پس از نیاندرتال تعدادی بشکل عایله و قبیله در کناره های رود کابل ار غنداب آمو دریا از بدخشان الی جهیل اورال زندگی داشتند. دانشمندان هند عقیده دارند که دراویدی ها ۶۰۰۰ سال قبل از شمال آسیا به هند مهاجرت نموده است. بدین معنی که این اقوام مدت زیادی در افغانستان زندگی داشته اند پس از آن توسط اقوام آریایها و سایر اقوام تحت فشار گرفته شده به جنوب هندوستان پناه برده ساکنین اصلی هند گردیدند. دراویدی ها داری مذاهب مختلف از جمله ویدی بودند. دراویدیها کنون 1 بر 4 حصه نفوس هند را تشکیل می دهد که مردم اصلی نژاد هندی شمرده میشوند. پس از حمله یا ورود آریایها این مردم به آنها آمیزش نموده نفوس کنونی هندوستان را تشکیل داده اند. شواهد مایتو کاندریائی نشان می دهند که انسانهای سرزمینهای آسیای میانه شمال هندوستان افغانستان ایران الی ترکیه یا اناتولی قدیم (آسیای صغیر) در غرب الی ولگه بشمول گرجستان دارای شباهت خیلی نزدیک مایتو کاندریا بوده از یک نژاد هستند. در کشور ما افغانستان در جریان تاریخ یکتعداد از اقوام چینیائی اروپائی مغول و سامی هجوم آورده نسلهای جدید را بمیان آوردند. که امروز به چهره های مختلف دیده میشوند. طور مثال پس از یک قوم آریایها اقوام دیگر آریایها مانند مادها سکها یفتلیان اشکانیان هخامنشیان کوشانیان سامانیان ساسانیان شیانیان تیموریان بابریان و از نژاد زرد مغلیان و از سامی اعراب و از اروپاییان یونانیان داخل افغانستان شده پس از تصرف کابل به هند حمله نموده اند. در اخیر سلطنت را در شمال و شمال غربی هندوستان بنا نموده اند. مهم این است که قوم حمله کننده قوم مغلوب را از کشور شان رانده با بقایای آن قوم ازدواج یا در آمیزش در آمده نسل جدید را بمان آورده اند. بناعاً زبان پشتونها تخارستانیها ازبیکها و ترکمنها بلوچها بدخشا و تعداد دیگر از اقوام که در میان کوه های صعب العبور زندگی دارند. از گزند زبان مغلان و عربی بدور مانده است.

نژاد آریایها کی بودند و از کجا آمده اند

آریا معنای آزاده، شریف و بزرگوار را می دهد. آریا به قومی از نژاد هندواروپائی گفته می شد که نیاکان باشندگان سرزمینهای افغانستان ایران بخش هایی از شبه قاره هند کشور های آسیای میانه و قسمتهای از اروپا را تشکیل می دهند. آریایها در نوشته های کهن اوستا به نام ایرانوئیچ نام برده شده است. آریائیان ساکن سرزمین هایی هستند که از دورترین مرزهای شرقی هندوستان تا اروپا امتداد دارد. به همین جهت به آنان نژاد هندو-اروپایی گفته می شود. هندواروپائیان زادگاه خود را که اغلب دشت های اوراسی واقع در جنوب روسیه می شناسند. هندواروپائی شاخه از

اقوام هندواروپائی زبان بودند. این گروه به نسبت داشتن زبان معین تقریباً دین هماهنگ داشتند. آریایها مدت زمان دراز در جنوب شرقی اقامتگاه هندواروپائیان در ناحیه‌ای که از شرق به دریاچه بالخاش و از غرب به نواحی غربی ولگا گسترش داشته در کنار یکدیگر می‌زیستند. دارای دین و آئینی ساده زبان و آداب و رسوم مشترکی بودند. آریائیان حدود چند هزار سال قبل المیلاد به شکل قبیله‌های کوچک در بلوچستان و در غرب دامنه‌های پامیر و در شمال کوه‌های هندو کش و یا در شمال اطراف بحیره ارال می‌زیستند.

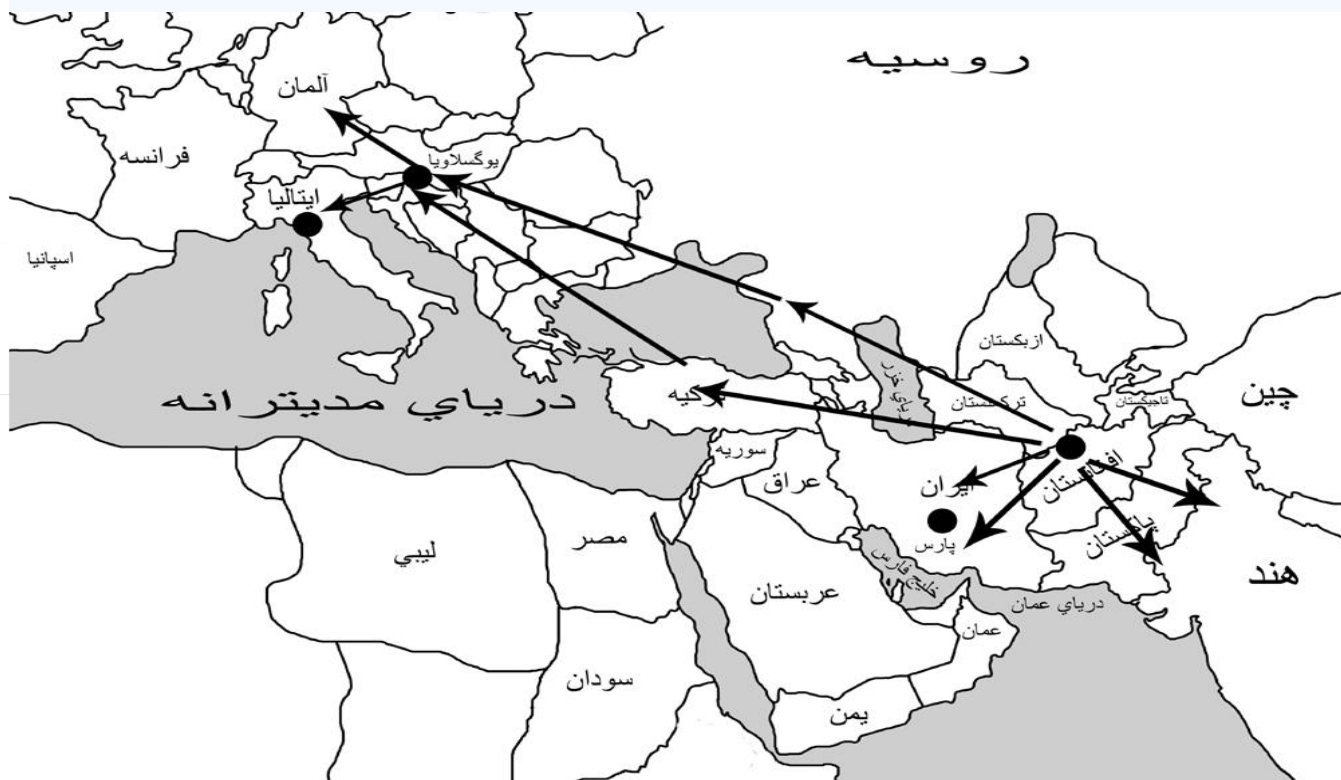
در دوران باستان، اقوام هندی و آریائی به زبانهای هندو آریائی سخن گفته خود را آریائی می‌نامیدند. نمونه این اشاره‌ها را می‌توان در اوستا، و متن‌های کهن هندو مانند ریگ‌ویدا دید. این قبایل با افزایش تعداد اعضا، دشوار شدن شرایط اقلیمی و کمبود چراگاه‌ها ناچار به مهاجرت شدند و به نواحی شرق و غرب و جنوب کوچ کردند. مهاجرت آریائیان به شمال و جنوب افغانستان یک مهاجرت تدریجی بوده و در دوره‌های مختلف از تاریخ صورت گرفته‌است. این گروه‌ها بشکل دسته دسته بطرف افغانستان مهاجرت نمودند. به گمان اغلب با آشنا شدن با زراعت و مالداری در کناره‌های آمو دریا زندگی نوین را آغاز نمودند. سلسله این مهاجرت‌های طبیعی از هزاران سال پ. م. آغاز شده تا قرن ۱۷ ادامه داشت. مهاجرت‌های این اقوام تمدن باختر را در افغانستان، تمدن متانی را در بین‌النهرین و در ایران تمدن پارتها مادها و پارسها را بنا نمودند.

زبانهای آریائی

زبان‌های آریائی یکی از شاخه‌های زبان‌های هندواروپائی از خانواده بزرگ زبان‌های هندواروپایی را تشکیل می‌دهد. زبان‌های آریائی یک ریشه مشترک باستانی دارد و که تکلم کننده‌گان زیاد دارد. آریها در مراحل اول در کنار سر دریا رود اکسوس و اراضی نزدیک به این رودها زندگی داشتند به یک زبان صحبت می‌کردند پس از جدا شدن از هم دیگر گویش و لهجه‌های جدید میان آمده زبانهای جدید را اختراع نمودند. که عموماً به عنوان زبان هندو اروپایی ذکر گردیده است. خانواده بزرگ هندو اروپایان شامل خانواده‌های لاتین، اسلاو و یونانی در اروپا، خانواده بزرگ زبانهای هندو آریایی در آسیا و سایر مناطق جهان میباشد. زبانشناسان، زبان این خانواده بزرگ را "آریایی" یا "هندو آریایی" یا "باختری" نامیده‌اند. باختری در مراحل اول به زبان اطلاق می‌شد بعداً در اثر مهاجرت‌های بعدی و تقسیم شدن این کتله به شاخه‌های دیگر و مهاجرت بسیاری از قبایل بطرف خاکهای وسیع هندی و پارس (فارس) شاخه‌های دیگری بوجود آوردند که شامل زبانهای هندی، مادی، سغدی فارسی ازبکی ترکی فارسی یا پارسی، دری، تاجیکی، کردی، پشتو، بلوچی، لری، زازاکی، مازنی، گیلکی، تالشی، تاتی آسی و... می‌باشند. خانواده‌های مهاجر اراضی هندی و پارسی، از مدیا تا پنجاب، سغدیان و دیگر نقاط نزدیک به آنها تا دیر زمان به همان زبان مادری که از سر زمین اول "باختر" با خود برده بودند تکلم می‌کردند. زبان اولی و مادری این کوچ نشینها در اسناد معتبر، زبان "ودا" و زبان اوستا "زند" ذکر گردیده است که دارای همان ادبیات پخته و مکمل حوزه علیای سر دریا و اکسوس و اراضی متصل آن بوده است. سرودهای ویدی در شکل ثانوی وبعد از تغییر و تحولات زیاد بدست ما رسیده است. شاید فارم اولی و ابتدایی آن عامیانه بوده باشد. این گفته

ما را باین متوجه میسازد که قدیمی ترین سرودهای ویدی که در خاک آریانا و در جنوب هندوکش بوجود آمده واز همان جا به قسمتهای جنوب شرقی حرکت کرده، انشعاب لهجه ها و تحولات اخیر زبان را بنام سانسکریت بوجود آورده است. پس ادبیات ویدی مخصوصاً قسمت سرود ریگویدا اولین نمونه زبان ویدی آریایی میباشد.

مسیر مهاجرت آریانیان در افغانستان

در مهاجرت آریائی ها در افغانستان نظریات زیاد اند ولی اگر از لحاظ فیزیو گنومی یا چهره شناسی زبان شناسی فرهنگ و شواهد تاریخی تحت غور قرار دهیم دو نظر را می یابیم.

۱. زمانیکه انسانها به کشت و مالداری آشنا شدند زیستن در کنار دریاها را انتخاب نمودند. در دامنه های هندوکش قطعات زمین کشت شده وجود دارد که قدامت تاریخی آن از ۲۵ هزار سال قبل است. در کنار رود آمو ۲۰۰۰۰ سال ق م انسانها زندگی داشتند. و هکذا تمدن آریایها در کشت زراعت و مالداری است. بدین لحاظ معلوم می شود آریایهای افغانستان از خیلی ها قدیم درین خاک زیسته اند که زبان مشترک و نزدیک باهم دیگر داشتند. شما می بینید که از بدخشان افغانستان و تاجکستان الی سمرقند بخارا تا ایران همه به فارسی یا دری صحبت می نمایند. یعنی مرکز تمدن آریایها بلخ یا بخدی بوده است. بخدی اولین شهر بزرگ آریایها است که با تاسیس ۱۸ نهر و باغهای فراوان بشهرت ثروت و تمدن رسید. با ظهور زردشت این قوم مالک قانون و مذهب شدند سپس با تاسیس راه ابریشم ثروت مند شدند. و با ازدیاد تعدا جمعیت از بلخ به مرو و از مرو به هرات سپس به هلمند گروه به غزنی کابل و گروه وارد مناطق سیستان ایران شدند. و ساتراپی فارسها را تشکیل دادند. قوی ترین امپراطوری فارسها همانا هخامنشیان است. که دارای دین زردشتی بودند. گروه که در بلخ بود از دست سکندر شکست خوردند. سپس با یونانیان حکومت باختر را ساخته به جنوب راه یافتند. با کشف راه های هندو کش از راه بلخ و بامیان سالنگها بدخشان نورستان اقوام دیگر آریایها به جنوب سر ازیر شده تا شمال هندوستان رسیدند.

۲. نظر دوم در مورد مهاجرت آریایها: حدود ۲۰۰۰-۲۵۰۰ سال قبل قومی از جمله اقوام هند و اروپایان زادگاه خود را که بگمان اغلب دشت های اوراسی واقع در جنوب پیش روسیه بود احتمالاً بر اثر فشار اقوام دیگر ترک گفتند و به دو دسته تقسیم شدند. دسته اول بحیره سیاه را دور زده پس از عبور از بالکان و بسفور به ترکیه شرقی یا آسیای صغیر هجرت نمودند. این گروه مناطق را در تصرفات خویش در آورده اتحادیه هیتان را به وجود آوردند. دسته دوم. هند آریائی یعنی اقوام که در مناطق بین روسیه چین الی هندوستان زندگانی نموده باشد. گفته می شود. این اقوام جنگجو بوده دسته ازین اقوام از حصه شرقی بحیره خزر حرکت نموده از راه قفقاز تا انحنای رود فرات پیش رانده و با هوریان بومی ممزوج گردید و پادشاهی میتان را تشکیل دادند. آثار که از آن زمان باقی مانده است سنگ نوشته یا سنگ میتانی است.

دسته از هندو آریائی که در نواحی شرقی هندواروپایان زندگی می‌نمودند به گمان اغلب اولین آریایها است که به خوارزم یا سغد هجرت نموده‌اند. گروه از این گروه ممکن به اثر فشار از دریای آمو گذشته در کناره‌های جنوبی دریای آمو در نواحی حیرتان و کلدار زندگی را آغاز نموده‌اند. این گروه بالاثر اذیت حشرات (پشه) و امراض و تابستان و سردی شدید هوا در زمستان از کناره‌های دریای آمو به کناره‌های دریای بلخاب که محل مناسب بود کوچ نمودند. دریای آمو در آن زمان دارای ماهی‌های لقه یا بدون خار داشت و هکذا تعداد زیادی از حیوانات درنده و چرنده وجود داشت. آریایها پس از آشنائی به زراعت مالداری و باغداری و اختراع ابزار آهنی به ساختن نهرها و حوضهای ذخیره گاه آب و ساختن باغها در بلخ آغاز نمودند. بدین ترتیب شهر بخدی را که بنام ۱۸ نهر مشهور است بنا نمودند. ساختن جوی از دریای آمو بطرف افغانستان در فاصله چند کیلومتر ناممکن است. زیرا ارتفاع خاک افغانستان از دریای آمولند است. ضرورت است آبرا از فاصله ۲۰-۳۰ کیلومتر قبلی به محل آورد. که در آن زمان ناممکن بود. بدین ملحوظ زیستن در کنار دریای بلخاب را انتخاب نمودند. پس از ساختن شهر نفوس شان زیاد شد صاحب مذهب فرهنگ و هنر شدند. با اختیار مذهب زردشتی مالک ثروت فرهنگ و قوانین شدند. سپس این گروه به کشف راه بامیان و راه مرو ایران موفق شدند. شاخه از این قوم به مرو و ایران مهاجرت نمودند. که پارسها گفته می‌شدند. در چنین زمان اقوام دیگر از آریایها بنام پارتها و مادها از شمال به ایران هجوم آوردند. سکا پشتونها و بلوچها که شاخه از اقوام هندواروپائی بودند به عوض ایران بالا افغانستان هجوم آوردند. این سه قوم شباغت چهره و زبان دارند.

منابع

*افغان در انسالوکوپیدیا ایران

<http://www.iranicaonline.org/articles/afgan-in-current-political-usage-any-citizen-of-afghanistan-whatever-his-ethnic-tribal-or-religious-affiliation>

*نژادهای افغانستان در وبگاه کتابخانه کانگریس

<http://countrystudies.us/afghanistan/53.htm>

*نفوس افغانستان در سایت اداره اطلاعات مرکزی امریکا

<https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2119.html?countryName=Afghanistan&countryCode=af®ionCode=sas>

<http://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/fields/2119.html?countryName=Afghanistan&countryCode=af®ionCode=sas>

*پتان در وبگاه [World Directory of Minorities](http://www.faq.org/minorities/South-Asia/Pathans.html)

<http://www.faq.org/minorities/South-Asia/Pathans.html>

*ملیتهای افغانستان نظر به تعداد مذهب ملیت و نفوس

<http://www.afghanistans.com/Information/default.htm>

*تاریخچه اقوام و نژادها در افغانستان نوشته دوکتور عنایت اله شهرانی با همکاری دوکتور عنایت فاریابی

<http://turkistanjenubi.wordpress.com/2010/01/06/%D8%AA%D8%A7%D8%B1%DB%8C%D8%AE%DA%86%D9%87-%D8%A7%D9%82%D9%88%D8%A7%D9%85-%D9%88-%D9%86%DA%98%D8%A7%D8%AF%D9%87%D8%A7-%D8%AF%D8%B1-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86%D9%85%D9%82>

*تاجکان در گذرگاه تاریخ نوشته پروفیسور رسول رهین در وبگاه خاوران

<http://dabawara.com/%D8%A4%D8%A7%D8%B1%DB%8C%D8%AE%DA%86%D9%87-%D8%A7%D9%82%D9%88%D8%A7%D9%85-%D9%88-%D9%86%DA%98%D8%A7%D8%AF%D9%87%D8%A7-%D8%AF%D8%B1-%D8%A7%D9%81%D8%BA%D8%A7%D9%86%D8%B3%D8%AA%D8%A7%D9%86%D9%85%D9%82>

The ethnic composition of afghanistan in different sources

<http://www.hewad.com/ethnic.htm>

*تاریخ هیروودت قسمت هفتم 440 قبل المیلاد در وبگاه پنی

<http://www.piney.com/Herodotus7.html>

*پشتون در دایره المعارف بریتانیا

<http://global.britannica.com/EBchecked/topic/445546/Pashtun>

*نژاد آریین ویکی پیدیا انگلیسی و فارسی